

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԳՐՔՈՒՅԿ

ԵՊՀ Մանկավարժության և կրթության զարգացման կենտրոն

1921թ.-ին Երևանի պետական համալսարանում բացվել է Մանկավարժության ֆակուլտետը, որի դեկանն է եղել դոկտոր, պրոֆեսոր Գուրգեն Էդիլյանը: Նույն տարում Մանկավարժության ֆակուլտետի կառուցվածքում ձևավորվել է մանկավարժության ամբիոնը, որը համալսարանի հնագույն ամբիոններից է՝ անցնելով 98-ամյա գիտակրթական ուղի: Մանկավարժության ամբիոնի կայացման և ուսումնագիտական աշխատանքների կազմակերպման ու զարգացման գործում իրենց ծանրակշիռ ներդրումն են ունեցել ճանաչված պրոֆեսորներ Գ. Էդիլյանը, Ա. Շավարշյանը, Մ. Սանթրոսյանը, Ա. Մովսիսյանը, Հր. Քարամյանը, Թ.Ջուհարյանը, Հ.Մախչանյանը, դոցենտներ Ա. Իզնատյանը, Ս. Խուդոյանը, Ալ. Մանուկյանը, Թ.Հուրիխանյանը, Թ. Բալասանյանը, Լ.Ալեքսանյանը:

Ամբիոնի հիմնադիրների ստեղծած արժեքների պահպանման ու զարգացման գործին ներկայումս իրենց մեծ վաստակն են բերում ամբիոնի վարիչ, դոկտոր, պրոֆեսոր Ն.Հարությունյանը, դոցենտներ Թ.Հարությունյանը, Գ. Բաբայանը, Վ. Գյուլբուդադյանը, Ա.Ղազարյանը, Ա.Գրիգորյանը, Ա.Աշիկյանը, Ա.Ալեքսանյանը, ասիստենտներ Մ.Ավետիսյանը, Լ. Հայրապետյանը և ուրիշներ:

2017թ.-ի հուլիսի 6-ին ԵՊՀ գիտխորհուրդը միաձայն որոշում կայացրեց ստեղծել Մանկավարժության և կրթության զարգացման կենտրոն /19 հուլիս, 2017թ., ռեկտորի թիվ 133, 46 հրաման/, իսկ 2017թ.-ի դեկտեմբերի 23-ին ԵՊՀ հոգաբարձուների խորհուրդը հաստատեց ԵՊՀ գիտխորհրդի որոշումը: Մանկավարժության ամբիոնը դուրս եկավ ԵՊՀ Հայ բանասիրության ֆակուլտետի կազմից և ամբիոնի բազայի հիման վրա ձևավորվեց «Մանկավարժության և կրթության զարգացման կենտրոնը»: Վերջինս ԵՊՀ ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանում է, որը գործում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան և ԵՊՀ ու կենտրոնի կանոնադրության /2018,փետրվար/ հիման վրա:

Կենտրոնում դասավանդում են 5գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, 10 գիտությունների թեկնածու, դոցենտ և 4 գիտությունների թեկնածու, ասիստենտ:

Կենտրոնում սովորում է 200 ուսանող, որից 108-ը՝ բակալավրիատում, 30-ը՝ առկա մագիստրատուրայում, իսկ հեռակա ուսուցմամբ սովորում է 52 ուսանող:

Մանկավարժության և կրթության զարգացման կենտրոնում գործում են Մանկավարժության ամբիոնը, Կենտրոնի գիտխորհուրդը, մեթոդական խորհուրդը, Արհբյուրոն, Մրցութային հանձնաժողովը, ՈՒԽ-ն և ՈՒԳԸ-ն:

Մանկավարժության և կրթության զարգացման կենտրոնն իրականացնում է արդյունավետ գիտակրթական գործունեություն:

ԿՐԹԱԿԱՆ

Կենտրոնը մասնագիտական կրթական ծրագրեր է իրականացնում թե՛ բակալավրիատում, և թե՛ մագիստրատուրայում:

1998թ.-ին Մանկավարժության և կրթության զարգացման կենտրոնի Մանկավարժության ամբիոնը բացել է «Կրթության կազմակերպում» կրթական ծրագիրը: «Կրթության կազմակերպում» մագիստրոսական ծրագիրը պատրաստում է կրթության կազմակերպիչներ հանրապետության հանրակրթության և բարձրագույն կրթության ոլորտների համար:

«Կրթության կազմակերպում» մագիստրոսական ծրագրի շրջանակներում կրթական գործի ապագա կազմակերպիչները ծանոթանում են ՀՀ կրթության համակարգի, նրա կառուցվածքի, կառավարման, ինչպես նաև կրթական բարեփոխումների մասին, որոնք կարևոր նշանակություն ունեն կրթության որակի ապահովման և զարգացման գործում: Հանգամանորեն վերլուծվում և քննարկվում են կրթական քաղաքականության նպատակները, խնդիրները, ռազմավարությունը, առանձնահատկությունները և իրականացման ճանապարհները:

«Կրթության կազմակերպում» մագիստրոսական ծրագրում ուսանելու տարիներին ուսանողները ծանոթանում են կրթության օրենսդրական դաշտին, անհրաժեշտ գիտելիքներ են ձեռք բերում կրթության կառավարման հիմնախնդիրների և կրթության ֆինանսավորման եղանակների մասին: Այս ամենի արդյունքում կրթական գործի ապագա կազմակերպիչները գիտամանկավարժական պրակտիկայի ընթացքում կարողանում են տեսական գիտելիքները կիրառել կոնկրետ իրավիճակում: Ճկուն, արագ դիրքորոշումներ ունենալ, հիմք ընդունել կառավարման սկզբունքները, մեթոդներն ու ոճերը՝ բարձրացնելու համար կառավարման արդյունավետությունը:

«Կրթության կազմակերպում» մագիստրոսական ծրագիրն իրականացվում է առկա և հեռակա ուսուցմամբ:

2006թ.-ից մինչ օրս այս կրթական ծրագրում անհատական գրաֆիկով սովորել և սովորում են սփյուռքահայ ուսուցիչներ և տնօրեններ Լիբանանից, Սիրիայից, Թուրքիայից, Եգիպտոսից և Իրանից:

2010-2011 ուստարում բացվել է «Սոցիալական մանկավարժություն» կրթական ծրագիրը բակալավրիատում: Վերջինիս նպատակն է ՀՀ հանրակրթական դպրոցների համար պատրաստել սոցիալական մանկավարժներ, ովքեր կնպաստեն հանրակրթության ոլորտում երեխաների սոցիալական, հաղորդակցական,

հոգեբանամանկավարժական տարաբնույթ խնդիրների և սահմանափակ կարողությունների տեր երեխաների ներառական ուսուցման հիմնահարցի լուծմանը՝ ելնելով իրենց մասնագիտական գործունեության նպատակից, խնդիրներից, գործառույթներից, թիրախային խմբերի առանձնահատկություններից և տեխնոլոգիաներից:

Կրթական ծրագրի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել սոցիալական մանկավարժության ուսումնասիրության հիմնախնդիրները, մեկնաբանել սոցիալական միջավայրի դաստիարակչական մեծ ներգործությունը տարբեր տարիքային խմբերի և տարբեր սոցիալական խնդիրներ ունեցող մարդկանց զարգացման գործընթացի վրա՝ սոցիալականացման համատեքստում:

Հանրակրթական դպրոցում սոցիալական մանկավարժն իրականացնում է հետևյալ գործառույթները. նա ուսումնասիրում, հետազոտում, անալիզում է աշակերտի առջև ծառայած խնդիրը, այնուհետև այն լուծելու համար օգնում, աջակցում, ուղղորդում, վերադաստիարակում, խորհրդատվություն և վերականգնողական (հոգեբանամանկավարժական) աշխատանքներ իրականացնում: Սրանք կատարվում են տարբեր մեթոդների և տեխնոլոգիաների միջոցով: Հայաստանի հանրակրթական դպրոցներում սոցիալական մանկավարժի անհրաժեշտությունն ու կարևորությունը ամրագրված է ՀՀ հանրակրթության պետական կրթակարգում:

2016-17թթ.ուսումնական տարում Մանկավարժության և կրթության զարգացման կենտրոնը մագիստրատուրայում բացել է երկրորդ մագիստրոսական կրթական ծրագիրը՝ «Դպրոցական մանկավարժություն և մեթոդիկա» մասնագիտությամբ:

Ծրագրի նպատակն է պատրաստել մանկավարժներ հանրակրթական դպրոցների համար: Կրթական ծրագիրը նախատեսված է այն անձանց համար, ովքեր ունեն բակալավրի աստիճան կամ դիպլոմավորված մասնագետներ են, սակայն չունեն ուսուցչի որակավորում:

Կրթական ծրագրում կարող են սովորել նաև հանրակրթական դպրոցում գործող ուսուցիչներ, ովքեր չունեն մանկավարժի որակավորում:

Կրթական ծրագրի տևողությունը 1,5 տարի է, ուսուցման ձևը՝ հեռակա:

ԳԻՏԱԿԱՆ

Մանկավարժության և կրթության զարգացման կենտրոնն իրականացնում է ակտիվ գիտական գործունեություն:

Կենտրոնի դասախոսները մասնակցում են ինչպես Հայաստանի տարբեր բուհերի /ՀՖԿՊԻ, ՀՊՄՀ, ՇՊՀ/, այնպես էլ տարբեր երկրների միջազգային գիտաժողովներին. Ուկրաինա՝ Չերկաս, Կրոպիվնիցկի, Լեհաստան՝ ժեշովի համալսարան, Վարշավայի պետական համալսարան, Ռուսաստան՝ ՄՊՄՀ:

2017թ.-ի սեպտեմբերին Մոսկվայի պետական մանկավարժական համալսարանում կազմակերպված ՈԻԳԸ-ի միջազգային գիտաժողովին մեր ամբոնից մասնակցեցին 1 մագիստրանտ և 1 հայցորդ: Մեր Կենտրոնի հայցորդն արժանացավ գիտաժողովի <<Լավագույն զեկուցում>> դիպլոմին:

2018թ.-ի ապրիլին ամբիոնի դոցենտ Ա.Ալեքսանյանը մասնակցել է Մոսկվայի պետական մանկավարժական համալսարանի երիտասարդ դասախոսների միջազգային մրցույթին՝ ներառվելով <<Լավագույն դասախոսներ>>-ի հնգյակում:

2018թ.-ի նոյեմբերին Ավստրիայի Գրաց քաղաքի Յոաննեի բարձրագույն դպրոցում Ա.Ալեքսանյանը մասնակցել է դասախոսների վերապատրաստման դասընթացներին:

2017թ.-ի հոկտեմբերի 17-18-ին Մանկավարժության և կրթության զարգացման կենտրոնը կազմակերպել է <<Կրթության հիմնահարցերը 21-րդ դարում>>միջազգային գիտաժողով, որին մասնակցում էին արտասահմանյան 5 երկրից 16 գիտնական-մանկավարժներ:

2019թ.-ի հուլիսի 3-ին Կենտրոնը կազմակերպել է <<Կրթության կառավարման հիմնախնդիրները բարձրագույն կրթության համակարգում>>խորագրով մեկօրյա ամառային դպրոց՝ նվիրված ԵՊՀ 100-ամյակին: Ամառային դպրոցին մասնակցում էր Ավստրիայի Գրացի համալսարանի մանկավարժության ամբիոնի վարիչ, դոկտոր պրոֆեսոր Յոհաննա Հոպֆները, ինչպես նաև Հայաստանի բոլոր բուհերի կրթության կառավարման ոլորտի մասնագետներ և մանկավարժներ:

2014թ.-ից Մանկավարժության և կրթության զարգացման կենտրոնը Եվրոպական կրթական հետազոտությունների Ասոցիացիայի /EERA/ անդամ է: Նախատեսվում է 2022թ.-ին Ասոցիացիայի կոնգրեսը կազմակերպել Հայաստանում ԵՊՀ-ում:

2017թ.-ին լույս է տեսել <<Սոցիալական մանկավարժություն>> բուհական ձեռնարկը, Սոցիալական մանկավարժություն բաժնի ուսանողների համար, հեղինակներ՝ Ն.Հարությունյան, Ա. Ղազարյան, Լ.Ղուկասյան:

2017թ.-ին լույս է տեսել <<Արդյունահեն դասընթացների և կրթական ծրագրերի մշակում>> դասախոսի ձեռնարկը, հեղինակներ՝ Ա. Գրիգորյան, Ա. Բուդաղյան:

2019թ.-ին լույս է տեսել մանկավարժական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Ն.Հարությունյանի հեղինակած <<Մանկավարժական բառարանը>>:

Վերջին երեք տարում Կենտրոնի դասախոսների կողմից հրատարակվել է 69 գիտական հոդված ոչ միայն Հայաստանի, այլև արտասահմանյան /Լեհաստան -Վարշավա, Ուկրաինա- Չերկաս, Կրոպիվնիցկի՝ 10 հոդված / տարբեր գիտական հանդեսներում:

2019թ.-ին Կենտրոնում սկսել է գործել <<Կրթությունը 21-րդ դարում>> գիտամեթոդական միջազգային հանդեսը՝ հրատարակվել է 2 համար: Հանդեսի առաջին համարը նվիրվել է ԵՊՀ 100-ամյակին:

ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ

Բավականին ակտիվ է ուսանողական կյանքը Մանկավարժության և կրթության զարգացման կենտրոնում: Մանկավարժության և կրթության զարգացման կենտրոնում գործում է ՈւԳԸ և ՈւԽ, որոնց կողմից պարբերաբար կազմակերպվում են գիտական նստաշրջաններ, հանրապետական և միջազգային գիտաժողովներ, տարբեր բնույթի հետաքրքիր միջոցառումներ, որոնց իրենց ակտիվ մասնակցությունն են բերում Կենտրոնի բոլոր ուսանողները: :